AAN NASIONAL RI
S DEKKER
25

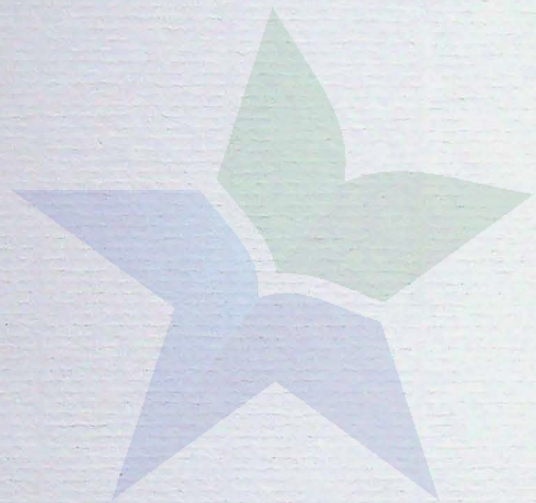

De Austraal-Aziatische
Eilandengordel

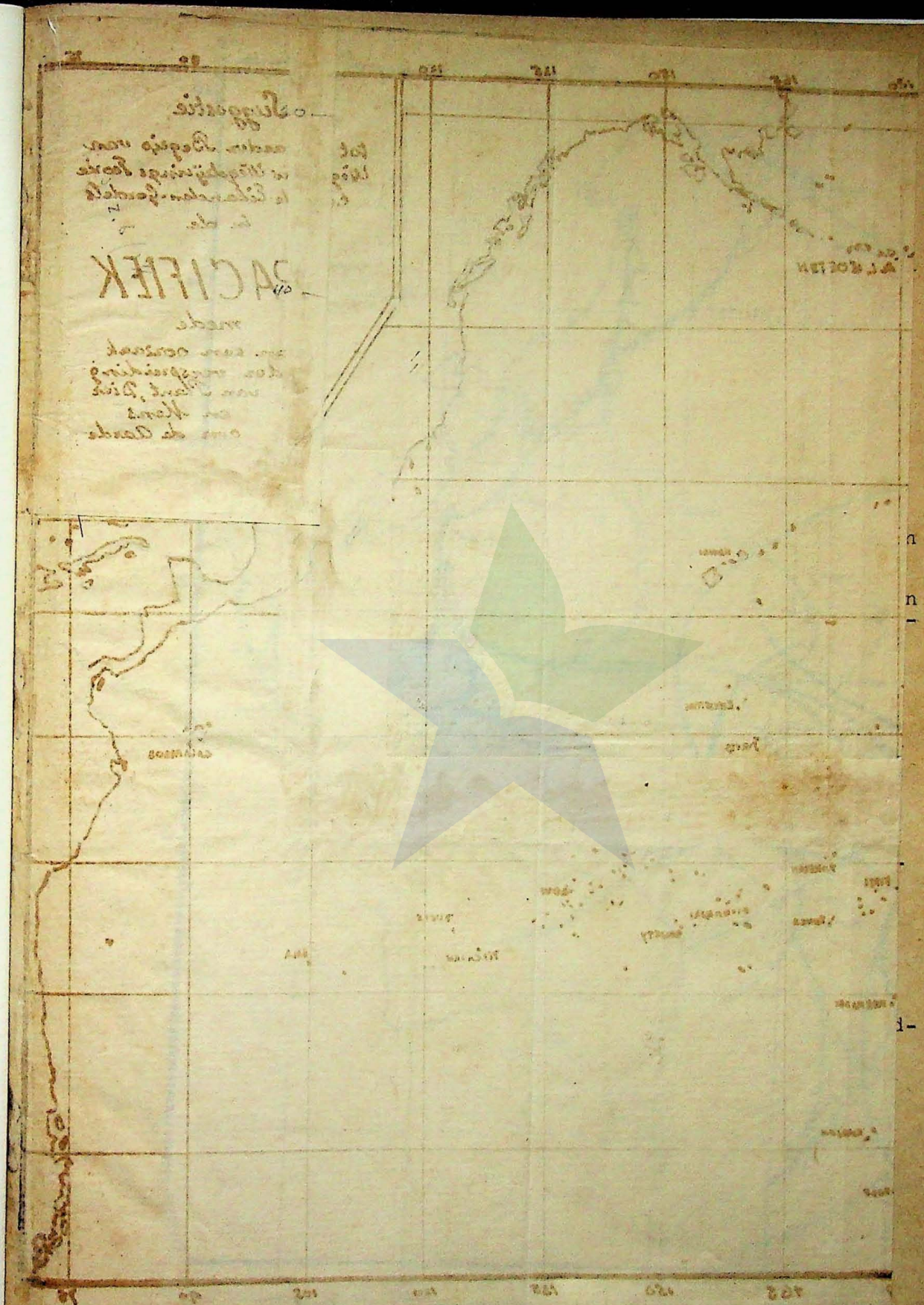

Fidji-

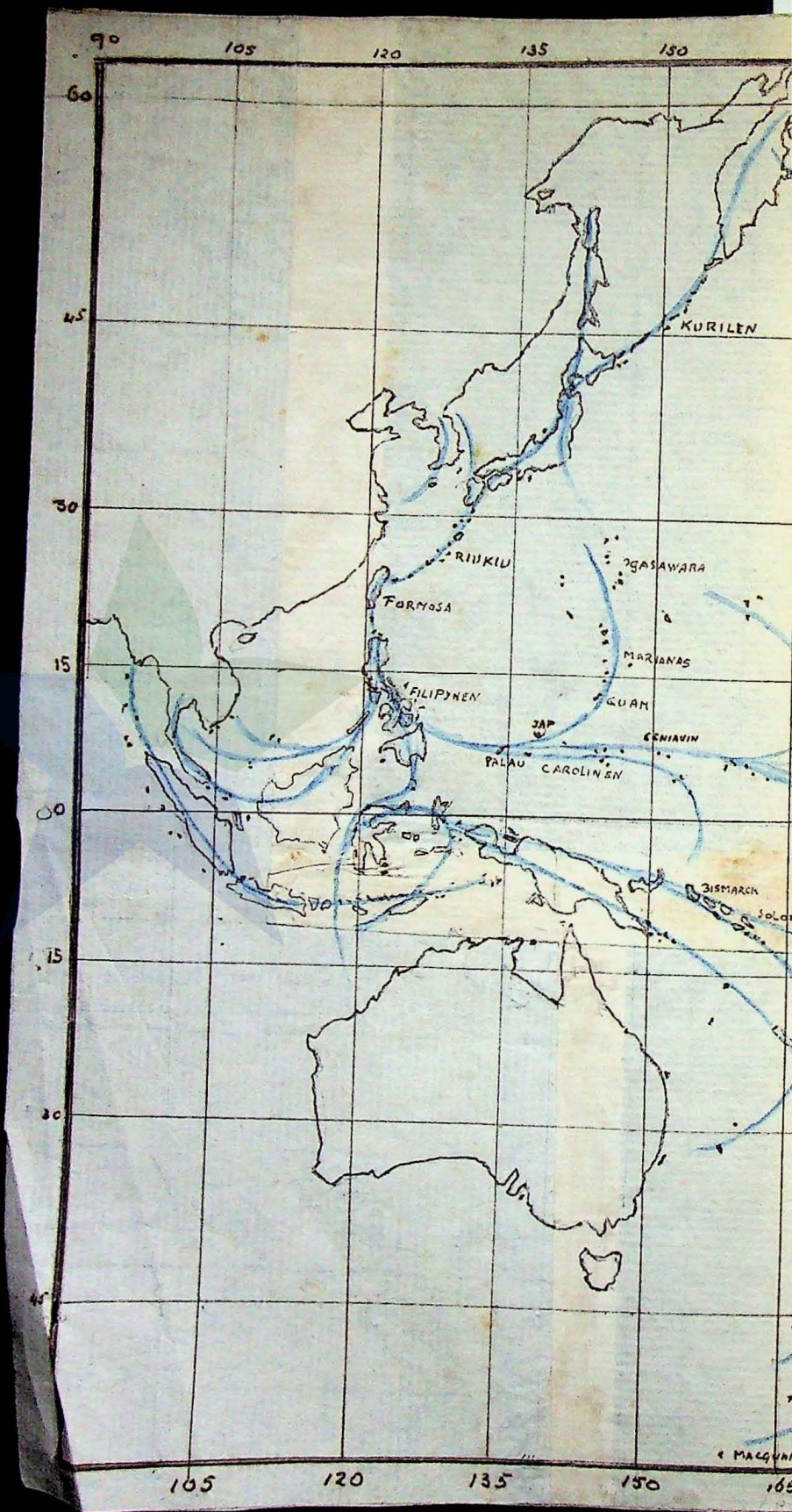
90
105
120
135
150
60
45
30
15
00
15
30
45
KURILEN
RIUKIU
OGASAWARA
FORMOSA
MARIANAS
FILIPYNEN
GUAM
JAP
PALAU
CAROLINEN
BISMARCK
105
120
135
150

Suggestie
tot Klaarder Begrip van
Wegeners Wegdrijvings Teorie
t.a.v. de Eilanden-Gordels
in de
PACIFIEK
mede
van een oorzaak
der verspreiding
van Plant, Dier
en Mens
over de Aarde
ALEOETEN
KURILEN
HAWAI
WAKE
MARSHALL
CHRISTMAS
GILBERT
JARVIS
BISMARCK
SOLOMON
ELLICE
TOKELAN
MARQUESAS
GALAPAGOS
FIDJI
S.CRUZ
N.CALEDONIA
TONGA
SOCIETY
DUCIE
PITCAIRN
SALA
KERMADEC
CHATAM
ANTIPODE
MACQUARIE
165
180
150
135
120
105
90

...rip van
...ngs Teorie
...Gordels

...TEK

...zaak
...iding
...t, Dier
...ns
...Aarde

Dr. Danudirdja Setiabuddhi.

KORTE GESCHIEDENIS
VAN
DE AUSTRAAL-AZIATISCHE EILANDENGORDEL.

Indeling

Als wij de wereldkaart voor ons nemen, zien wij in de ligging der vele Pacifiek-eilanden een geografische schoonheid welke, die daarvoor vatbaar zijn, treft als een etalage van bloemenslingers en bloemenbogen, guirlanders, cirkeldelen en losgebogen en elkander weer snijdende lijnen, Soms in twee steunpunten, soms in één hechtpunt zijn die lijnen met elkander of met de continentale kusten verbonden. Bedenk daarbij echter wel dat op de globe de gebogen lijnen het beeld vertonen van bogen met een middelpunt dat met dat der aarde zelf samenvalt.

Beschouwen wij als eerste boog de Aleoeten in de Noord-Pacifiek op ruim 50° NB, dan kunnen wij een duidelijke boog waarnemen, uit de Golf van Alaska verlopend naar Nisjni Kamspatsk op Kamsjatka, die als het ware de Beringzee afsluit. Dit schiereiland Kamsjatka zelf vormt de aanvang van een nieuwe boog, de Kurillen die met Karafuto en Hokkaido als andere boog de zee van Ochotsk schijnt af te sluiten.

Dan volgen de japanse eilanden, Hokkaido, Honsju, Sjikoku, Kiusju, die via Tsusjima zich slingeren naar Fusan op het schiereiland Tjosen (Korea) om de Japanse Zee te omvangen.

Met Kiusju als steunpunt vormt de Riukiu-Archipel een sierlijke boog naar Taiwan (Formosa), dat zelf weer een boog uitzendt in de Filipinas, Halmaheira, Moluku naar Timor.

Beide laatste slingers van eilanden worden weer met elkanders noordelijk steunpunt (Kiusju) en zuidpunt (Kleine Sunda-eilanden) verbonden met de boog via Ogasawara, Marianen of Ladronen, Guam, Yap en Palau-eilanden.

Van Guam schiet oostwaarts, dan noordwaarts om de equator een grote, fraaie slinger uit langs de Carolinen, Kapingamarangi, Nauru naar de Gilbertgroep en verder naar de Hawai of Sandwich-eilanden. Een dubbele boog is het laatste gedeelte van de Gilbert-eilanden via Phenix en Washington naar Hawaï, met een gebogen uitloper uit Washington naar de Marquesas-eilanden.

Van Timor gaat nog een boog: Irian, Bismark-archipel, Solomon, Santa Cruz, de Nieuwe Hebriden,

Fidji-

Fidji-groep naar de oostkaap van Nieuw Zeelands North-Island. Ook hier treffen wij weer een dubbele uitloper aan, komende van de Solomon-groep of Irian-zelf via Nieuw Caledonië door de beide eilanden van Nieuw Zeeland, die, op 45° Z.B., als het ware een spiegelbeeld van de noordelijke eilanden van Japan (Hokkaido en Honsju) op 45° N.B. Door deze boog wordt de Koraal-Zee deels omsloten. En wellicht mogen wij ons voorstellen dat deze boog haar steunpunt vindt in Tasmanië, gelijk de japanse boog in Tjosen.

Van Santa Cruz ongeveer loopt een eilandenboog via Samoa, de Gezelschaps-Eilanden, de Tuarnotu of Low-Archipel verder oostwaarts.

Wat nu onze geografische oriëntering betreft, zij bedoelt niet meer dan een blote suggestie, onze aandacht even te doen verwijlen bij de overweging dat Wegeners nu ook wel door de meeste geologen aanvaarde hipotese van een nog steeds langzaam voortgaande verplaatsing van continenten en eilanden een faktor geweest moet zijn bij de niet altijd vrijwillige verbreiding van plant, dier en mens over de aardoppervlakte. De archeologie zal bereid moeten zijn tot herziening van haar teorieën omtrent de uit- en omzwervingen der mensen. Zij heeft aan enige punten een goed houvast. Ten eerste aan de diverse bewegingen van onze planeet in de wereldruimte, waarbij Simroths pendulatie-teorie dienst te bieden heeft. Ten tweede, aan het feit dat plant en dier toch zeker vrije wil noch organisatie aan het werk hebben kunnen zetten bij hun aanwijsbare verbreiding der soorten over de oppervlakte van de aarde. Ten derde aan de omstandigheid dat de wegen der verbreiding der mensen naspeurbaar zijn in de vindplaatsen der zogenaamde kultuurfossielen, de denkstations, kenbaar aan de overeenstemming van de menslijke oervoorstellingen omtrent goden en geesten, bestuur van het heelal, religie en mistiek, leven en dood, ontstaan en vergaan en wat dies meer zij. Niet onwaarschijnlijk zullen vele nu gehuldigde opvattingen omtrent de vorming van mensenrassen, scheuring, samenvoeging, vermenging van talen, evolutie van zeden en gebruiken, milieu-aanrakingen en geschiedenis ernstige correctie behoeven.

Wat de eilanden-gordels betreft, -zij zijn slechts even belicht geworden. Het is best mogelijk, ja zelfs waarschijnlijk, dat de lijnen die wij trokken niet juist zijn. Men zou kultuur-historisch moeten nagaan welke volkjes op de eilanden, een gelijke, altans gelijksoortige kultuur-ontwikkeling achter zich hebben. Daaruit in hoofdzaak kan met kans op enige juistheid geconcludeerd worden tot de tijd hunner verplaatsing, de aard hunner ontwikkeling en de groep waarbij zij om dié reden behoren te worden ingedeeld.

Een

Een prachtige en wetenschappelijke taak voor de kultuur-historici, waaraan nog eeuwen gewijd kunnen worden!

De Oost-aziatische Guirlandes

In de schets die wij behandelen, hebben wij voorlopig slechts te doen met de guirlandes langs de oost-aziatische kusten. Hun geschiedenis is over het algemeen van geringe betekenis en dikwijls slechts schetsmatig bekend. Soms echter zijn belangwekkende bizonderheden te vermelden.

De voornaamste eilanden, waaraan voor ons doel enige historische aandacht te wijden is, zijn:

Karafuto (Sakhalin)(in russo-japans bezit)
Kurilen (japans)
Riukiu-archipel(japans)
Taiwan(Formosa) (japans)
West Irian (indonesisch)
Oost Irian (australisch)
Oost Timor (portugees)

Van deze grote en kleine eilanden-groepen werden reeds afzonderlijk behandeld: Japan, Hongkong, N.Kalimantan (Borneo) en de Filipinas. In een aantal deeltjes in deze serie leesboekjes is de geschiedenis van ons Vaderland geschetst, ook dus wat West Irian betreft. Hieronder wordt daarom slechts aandacht gevraagd voor Karafuto, de Kurilen, de Riu-Kiu Archipel en Taiwan.

In het verband van dit deeltje omtrent de geschiedenis van Oost Azië, zullen andere eilanden later behandeld worden.

De vele honderden eilanden die als wachtposten de continentale kusten bewaken bevinden zich in een gebied, dat zich ongeveer uitstrekt van de 50° graad N.B. in de Noord Pacifiek tot de 10° graad Z.B. in de Zuid Pacifiek; en van de 95° graad O.L. tot de 105° graad W.L., dus een gebied van ongeveer 60 bij 150 graden.

KARAFUTO (SAKHALIN)

Beschrijving

Het eiland ligt dicht tegen de kust van het siberische Maritiem Areaal. Het is 600 mijl lang en 16 tot 105 mijl breed, omvattende een oppervlakte van ± 24.500 vierkante mijlen, en strekt zich uit van 45° tot 54° N.B. Van het vasteland is het gescheiden door de smalle Maimiya-straat of Straat van Tartarije, die in de smalste stroken des winters vaak dichtvriest. Na de russisch-japanse oorlog werd bij de vrede van Portsmouth in de Verenigde Staten (1905) het zuidelijk gedeelte van het eiland, beneden de 50° graad aan Japan toegewezen.

Het

Het noordelijk deel bleef russisch. Gedurende de burgeroorlog in Rusland en de revolutie van 1917, volgende op de interventie-oorlog, bezetten de Japanners het gehele eiland. Eerst in 1925 ontruimden zij het noordelijk deel, dat 3/5 van het eiland beslaat.

Sakhalin is nog weinig geexploreerd. Strategisch kon het dienst doen als voorpost tegen mogelijk geachte russische agressie. Het gaat het grootste deel van het jaar in een vochtige mist verscholen en zware stormen teisteren het in de lange winter. Van October tot Mei valt er sneeuw. Drijfijs wordt vaak nog in Juli langs de oostkust aangetroffen. Iets beter is het aan de westkust met het klimaat gesteld onder de invloed van de Kuro Sifo, de "zwarte stroom".

Merkwaardig is het landschap door de pijnbomen die de hellingen dekken en naast de bambu der Kurilen groeien. De grond is ongeschikt voor landbouw. De vegetatieve periode duurt nauwelijks honderd dagen.

De dierenwereld is vertegenwoordigd door de fauna van de koude luchtstreek en zelfs van de poolgebieden. De bevolking voedt zich voornamelijk met vis. Veel vis wordt als mest uitgevoerd. Walvissen zijn veelvuldig in de zuidelijke wateren. Tripang wordt uitgevoerd.

De bewoners van Sakhalin zijn Giliaken, Oroken en Tunguzen. In het japanse gedeelte leven ook de Ainu's.

Geschiedenis

De Russen vestigden zich op Sakhalin in 1857. Zij bevonden dat malaria en schurft onuitroeibaar waren, hetgeen de reden was om er van 1875 tot 1905 vijf deportatie-kampen op te zetten voor de zwaarste misdadigers. Deze werden dan op het eiland in vrijheid gesteld, hetgeen oorzaak was van heel wat sociale wanorde en misdaad. In 1907 werd deze poging tot kolonisatie door gestrafte misdadigers opgegeven.

In 1926 werd het zielental in het russische gedeelte aangegeven als ongeveer 12.000. Daaronder waren Japanners en Koreanen in vrij grote getale.

Er is een groot verschil in menslijke werkzaamheid waar te nemen tussen het verwaarloosde noorden en het door de Japanners geexploreerde zuiden. Dadelijk na de bezetting van het eiland door de Japanners, zetten zij zich er aan, de oude kolenmijnen weer tot leven te wekken. De kool is van goede kwaliteit en overvloedig. Het eerst in 1859 begon de exploitatie onder de Russen op kleine en niet rendabele schaal. In 1894 werd een onderzoek ingesteld naar de nafta van Sakhalin. De inboorlingen waren er reeds lang mede bekend. De nafta was van

uitstekende

uitstekende kwaliteit, vrij van benzine. Het waren wederom de Japanners die de industrie van kool en nafta intensief ter hand namen, en daartoe in 1928 concessie verkregen. Ook ijzer en goud wisten zij aan de bodem te ontnemen. Op de oostkust wordt veel amber aan land geworpen.

Ook de japanse houtindustrie kwam tot exploitatie. Tot dusver is zij echter niet voldoende rendabel gebleken. Er zijn spoorwegen in het japanse deel van Sakhalin; geen in het russische deel, met uitzondering van een kort lijntje van de koolmijnen van Alexandrovsk naar de kust.
Er is scheepvaart tussen Wladiwostok en Nicolajevsk aan de Amur van eind April tot October. Tussen October en December en van midden-Maart tot April is de telegraaf het voornaamste verkeersmiddel. In die periode wordt het geringe contact met de buiten-wereld bewerkstelligd door honden-sleden, die de bevroren zee oversteken.

Tot de 19e eeuw was het eiland onder chinese overheersing.

In de 17e eeuw bezocht Martin de Vries het eiland, La Pérouse in 1787, Krusenstern in 1805. Zij dachten met een schiereiland te doen te hebben. De Japanse zeevaarder Maimiya Rinzo ontdekte de naar hem genoemde straat van Tartarije. In 1849 eindelijk stelde de Rus Nevelskoi de bevaarbaarheid van de straat vast/.

DE KURILEN

beschrijving

Van de baai van Nemuro, in het oostelijk deel van Yezo loopt de keten dezer eilanden naar de Tsjisjima straat, welke hen afscheidt van het zuidelijk deel van Kamsjatka. De eilanden strekken zich over 5° N.B. uit, namelijk van 45 tot 50°. De kustlengte, te zamen genomen, meet ongeveer 1500 mijlen.

De kleine archipel telt 32 eilanden. De voornaamsten zijn: Kamasjiri, Sjikotan, Etorofu, (of Etorop, en vroeger aan Europa bekend als Stateneiland) Urup, Sjimosir, Omekotan, Paramosjiri en Sumsjiri.

De naam Kuril komt van het russische "Kurit", dat roken of rook betekent en op de werkende vulkanen op verscheidene der eilanden duidt. De naam Kuril zou men dus kunnen omzetten als "de rokende eilanden".- De gehele groep ligt besloten in een uitgestrekt "woud" van zeewier. Zij zijn de wijkplaats van talloze vogels en worden vaak bewoond of bezocht door zeehonden en zee-otters. Hete bronnen zijn er menigvuldig; ook een heetwater-riviertje wordt er gevonden. Rondom een der vulkanen borrelt welhaast zuivere zwavel op. Op het zelfde eiland wordt een meer van

kokend water aangetroffen, dat een zwart zand op zijn kusten werpt, eveneens welhaast gedegen zwavel bevattend.

De vele pieken zijn naar de top toe bedekt met coniferen, naar omlaag toe door dicht op-één groeiende varens en bloemendragende planten. Beren zijn talrijk.

De voornaamste haven is Tomari op Kamasjiri. Vermaard is het eiland Sjikotan om zijn Kurilenbambu, Sjikotan-Tsjiku geheten. Deze bambu heeft vele bruine vlekken op de huid. Etorofu is de uitgezochte broedplaats van zalm, waardoor een rijke vis-industrie in Japan ontstaan is. De vindingrijke Japanse vissers hebben het middel ontdekt om de zalm telkens jare weer haar deze broedplaats te doen terugkeren. Dit wordt inderdaad gecontroleerd doordat moedervissen, voorzien van een ringetje om de staart, weer los te laten. De zalm, die al minder talrijk langs de amerikaanse westkust wordt gevonden als gevolg van door een roof-visserij, die geen dier spaart, heeft aanleiding gegeven tot ernstig bedoelde klachten, dat de Japanners een oneerlijke concurrentie bedrijven door de vissen naar de Japanse wateren "te lokken". Zulke nietige aanleidingen kunnen de volkeren dienen tot het stichten van onvrede!

Geschiedenis

Van de diverse gissingen omtrent de herkomst van de bevolking der Kurilen komen twee teorieën naar voren. De ene wil dat Ainu's de eerste kolonisten zijn geweest. Zij zouden, wijkende voor de Japanners, uit Yeso gekomen zijn. De andere teorie neemt een volksstam aan uit het uiterste noorden die via Kamsjatka zuidwaarts trokken. De huidige bevolking telt ongeveer 4.400 zielen, waarvan ongeveer 600 Ainu's zijn.

De nederlandse zeevaarder Martin de Vries deed de eilanden aan in 1634. De drie voornaamste eilanden Kamasjiri (of Kumasjiri) Etorofu en Sjikotan schijnen reeds in vele vervlogen eeuwen aan Japan te hebben behoord.

In de aanvang van de 18e eeuw veroverden de Russen Kamsjatka. Zij waren jagers op zoek naar bontleverende dieren, die de Kurilen destijds in grote aantallen bergden. Op het uitwijken van de dieren zuidwaarts stieten de jagers op de japanse bewoners, reden tot agressie jegens hen, voornamelijk in Zuid Sakhalin. In 1875 bood Japan aan bij conventie te bepalen dat het Sakhalin zou ontruimen tegen een prijsgeving van alle russische aanspraken op de Kurilen. Het voorstel viel bij de Russen niet in goede aarde. Het gevolg was dat Japan het bestuur van de Kurilen beduidend effectiever maakte. Nog tot in onze eigen tijd, nu, zijn de beiderzijdse visserij-belangen aanleiding tot wrijvingen tussen de rivalen.

DE RIUKIU - ARCHIPEL.

Beschrijving

De archipel ook L'u-tsju geheten en tot Japan behorend, bestaat uit een lange keten, zich uitstrekkend van ongeveer 80 mijlen bezuiden Kiusju tot ongeveer 73 mijlen van de noord-oostkust van Taiwan (Formosa). Op japanse kaarten worden 55 eilanden aangegeven, met een kustlengte van 768 mijlen en een bevolking van ongeveer 455.000 zielen. De archipel is in drie deelgroepen gesplitst nl. Osjima-sjoto, Okinawa-gunto, Sakisjima-retto. (De termen sjoto, gunto en retto betekenen "archipel", "eilanden-groep" en "eilanden-keten"). De hoofdstad is Sjuri op Okinawa. Op het zelfde eiland ligt ook de modernere stad Nafa, de voornaamste haven met een betekenende handel. De Riukiuarchipel, ten dele de tropen burend, heeft geen tropisch karakter. Zo is de bambu er zeldzaam, hoge xx grassen en kreupelhout ontbreken, de bomen staan niet in dichte woudgroepen. Er zijn geen meren, en de riviertjes zijn onbetekenend.

De fauna omvat ook wilde zwijnen, herten, ratten en vleermuizen. Naast kleine sterke paarden vinden wij er ook vee, varkens en geiten. De meeste eilanden zijn voorts het woon-oord van vele gifslangen.

Het belangrijkste teeltgewas is suikerriet, waaruit zich een stapelhandel heeft ontwikkeld.

Lutsju is vermaard om zijn vermillioenkleurig lakwerk. Ook zijn er weverijen naast enkele fabrieken.

De bevolking in de hogere klassen toont sterke gelijkenis met de Japanners. In de lagere klassen vertonen zicj vaak opvallende verschillen. Een teorie stelt dat, toen Japan van Yosen uit bevolkt werd, de oorspronkelijke Ainu's zowel noordwaarts als naar het zuiden uitweken. Het hoofdvoedsel bestaat uit zoete aardappelen (oebi) en varkensvlees. Een oude wet verlangde dat elk gezin er vier varkens op nahield.

Tsj

Geschiedenis

In lange eeuwen achter ons was Tinsunsji, de "Kleinzoon des hemels" neergedaald, zo gaat de mite, en stichtte op aarde het vorstengeslacht, dat aangewezen werd om over de Lutsju te heersen. Maar tegen het einde der 10e eeuw werden de nakomelingen dezer dinastie van de troon gestoten, maar de oude nationale partij vond een uitstekend leider in Sjanten, de zoon van Tanetono, uit het beroemde geslacht van Minamoto, die, uit Japan verdreven, naar Lutsju/en daar huwde. Hij leerde het volk lezen en schrijven.

L trok

Dezelfde gekosmologiseerde geboorte-mite treffen wij bij andere volkeren aan. bij ons, Indonesiërs, vinden wij haar terug in de verhalen omtrent Kisatu en Kidua.

Chinese

Chinese invasies van Lutsju kan de historie volgen tot 605 n.C., maar het kwam niet tot annexatie. Eerst in 1372 erkenden de Lutsjuanen China's suprematie.

De relaties tussen Lutsju en Japan zijn lange tijd vreedzaam geweest. Tegen het einde der 16e eeuw weigerde de door Japan aangeboden hulp in een oorlog tegen Oosen. En in 1609 viel prins Satsuma de Lutsjuanen aan, bestormde met 3.000 soldaten de hoofdstad, nam de vorst gevangen en deporteerde hem naar Kagosjima. Enige jaren later werd hij weer in macht en eer hersteld op voorwaarde van de erkenning van Japans souvereiniteit en het opbrengen van belasting. De Lutsjuanen gingen niettemin voort hun schatplicht ook aan China na te komen.

China heeft echter nooit getracht met militair geweld de eilanden te annexeren. Ook Japan heeft ~~zich~~ aan deze stand van zaken aanvankelijk geen aanstoot genomen. Japan zelf bestond uit een aantal meer of minder zelfstandige vorstendommen, totdat in 1879 de japanse regering midden in de taikwa, de "grote hervorming", zich ook ging bezighouden met de politieke constructie van het rijk, en de Riukiu-archipel beschouwde als een integraal deel van de gebieden onder de oppermacht van de tenno, de vorstgebieder over de eilanden afzette, hem pensioneerde zoals ook met de andere feodale heersertjes gebeurd was, en Lutsju in een prefectuur omzette onder de naam Okinawa. Op een remonstrantie van China tegen het gebeurde werd te Peking een conferentie gehouden. De uitslag was dat een overeenkomst werd gesloten, bepalende dat elk der partijen de helft van de eilanden-keten werd toegewezen. Hoewel het verdrag ook door China's vertegenwoordiger te Peking was ondertekend, weigerde de chinese regering de overeenkomst te ratificeren, hetgeen Japan met nog meer kracht voortging een effectief gezag over alle eilanden te vestigen.

Ten slotte kwam in 1895, na de japans-chinese oorlog ook Taiwan in Japans bezit en zijn aanspraken werden sedert niet meer door China aangevochten.

TAIWAN (FORMOSA)

Ligging, Naam en Bizonderheden

Dit is een belangrijk eiland tegenover de chinese provincie Fukiën en van het vasteland door een zeestraat gescheiden, die op zijn smalste punt 90 mijlen breed is. De spaanse naam, Isla Formosa (Schoon Eiland) kreeg het om zijn tropische pracht. De oorspronkelijke naam is Taiwan, hetgeen prozaischer

ischer betekent: Mijde Baai. Deze naam werd door de Japanners weer aan het eiland gegeven, toen het na de chinees-japanse oorlog van 1895 er bezit van nam,

Formosa is een groot eiland, 225 mijl lang, 60 tot 80 mijlen breed. Van uit het noorden loopt deels door het midden, deels langs de oostkust een forse bergketen naar het zuiden. Het klimaat is tropisch. De oostkust, die hier en daar ongenaakbaar is, toont vaak loodrechte rotsen van 1500 tot 2000 voeten hoogte. Van een diepe regelmatige vallei, die vrijwel met de kusten parallel loopt werd door de Japanners gebruik gemaakt voor de spoorwegaanleg. De hoogste bergspitsen vormen de Nitaka Yama (15.000 vt.) en de Setzu-Zan (± 12.500 vt.)

Het economische leven moet men zoeken op de westzijde van het eiland. Is de Pacifiek-zijde omspoeld door diepe zeeën, de Taiwan Kaikyo (Straat van Formosa)is daarentegen betrekkelijk ondiep. Daardoor konden de, ook wel ziltige zeeklei-afzettingen gelegenheid geven tot de vorming van alluviale landstroken.

Een brede strook langs de kust, begroeid ~~met~~ door palmen, bananen, kurkeiken, kamferbomen, boomvarens en dicht kreupelgewas wordt op ± 3000 vt. hoogte vervangen door reusachtige criptomeriën en chimociparissen, en de hoogste plantengroei wordt gevormd door dennen, sparren en kort hard gras.

Bevolking
=========

In 1924 werd de bevolking opgegeven, rond 4 millioen zielen te tellen. Hieronder werden rond 3.700.000 Chinezen en twee bizondere groepen van maleise inboorlingen Maos' van het zuid-chinese hoogland samengeteld.
De inboorlingen werden aldus gegroepeerd:

(1) de Pa-pa-hwan, of "onderworpen wilden", niet minder dan 500 stammen vormende, die trouw beloofd hadden aan de japanse overheersers en in vele gevallen de chinese levenswijze, zeden en gebruiken hadden overgenomen ~~xxdx~~. Hun aantal werd in 1924 geraamd op ruim 116.000.

(2) de Tsjin-hwan, of "ongetemde wilden", die uitgestrekt oostelijke woud-districten bewonende, ~~en~~ de economische ontwikkeling van de prefecturen Taikoku en Takao wezenlijk belemmerden. Ook zij, evenals de Pa-pa-hwan, zijn van maleise (dajakse) oorsprong, omvatten een groot aantal (± 150) kleine stammen, in totaal ± 30.000 zielen tellende. De moeilijkst te benaderen van deze stammen waren de koppensnellende Tayals in het noord-oosten. Zij vormden een ernstig probleem voor de Japanners en werden ingepaggerd door de zg. Aijai-Sen of wachtposten-linie, liefst over 360 mijlen opgezet, waarvan er ± 230 mijlen geëlectrificeerd waren.

Zo

Zo belangrijk als het eiland voor Japan is, zo weinig is het door Japanners gezocht. Het aantal Japanners werd op niet meer dan rond 180.000 gesteld in 1924. Buiten het leger werden zij wel voornamelijk aangetroffen in de mijndistricten in het noord-oosten en in geringere mate op de plantages in de westkust-vlakten. Andere bevolkingsgroepen, wel voornamelijk, vertegenwoordigd in de handel in het noorden en westen, telden ongeveer 30.000 zielen.

Bestuur
=======

Dit volgde de administratie in Japan zelf. Er was een burgerlijke gouverneur generaal over de vijf prefecturen (Taikaku, Sjintsjiku, Taitsju, Tainan en Takao). Hij werd bijgestaan door een Prefectorale Raad. De prefecturen, gemeenten en dorpen hadden tot grote uitgebreidheid zelfbestuur. Hun ambtenaren werden benoemd door de gouverneurs over de prefecturen, waartoe zij behoorden.

Een grote zorg vormde het onderwijs als gevolg van de algemene japanse politiek. Er was een uniform sisteem van onderwijs, ook niet raciaal gescheiden. Er waren in 1922 ruim 800 openbare lagere scholen, verscheidene middelbare scholen; een medische hogeschool en een goed aantal kweekscholen voor onderwijzers. In de districten der Pa-pa-hwans waren in 1922 reeds een 30-tal lagere scholen opgezet.

Finantiën
=========

Deze verkeerden in een bevredigende toestand; er was evenwicht tussen inkomsten en uitgaven. In de laatste jaren overtroffen de inkomsten zelfs de uitgaven. In 1927-28 werd de balance aangegeven op ruim 111.000.000 Yen. De inkomsten werden voornamelijk gewonnen uit staatsbedrijven, in en uitvoerrechten en belastingen.

De economische ontwikkeling van Formosa is onder japans beheer wel sterk gewijzigd geworden. China heeft het eiland wel steeds zo wat als kolonie beschouwd als een voorraadschuur van grondstoffen, b.v. van rijst, hout, kamfer en als een markt voor de fabrikaten en producten van Zuid-China. Hier was kolonialisme met al de nadelen daarvan voor het volk. Japan maakte het eiland tot een nationaal en gewaardeerd deel van het rijk. Er ontstond een goed geregeld stoomvaartverkeer, en ook al werd het eiland voor de levering van tropische producten van groot belang voor de japanse industrie zelf, toch werden daarnaast de formosaanse producten ook in toenemende mate op de wereldmarkt gebracht. Daarvoor waren grote kapitalen vereist tot het bouwen van grote zeehavens, het uitbreiden op ruime schaal van een verkeerswezen dat de economische verhoudingen op het eiland zelf sterk stimuleerde en ten goede kwam. Met hetzelfde doel ontstonden staatsbedrijven, monopolies, beschermende rechten, subsidieringen van landbouw-branches en industrie-takken. En door deze nationale admi-

nistratie

nistratie, en verlating van koloniale opvattingen, kwam Formosa tot een ontwikkeling, dat het vruchtbare eiland te voren niet gekend had.

Landbouw
========

Het voornaamste landbouw-gebied is de westelijke vlakte. De voornaamste oogsten leveren rijst, suiker, tee, jute, pataten en knollen (ketella en oebi) bonen en aardnoten. Er werden twee rijstoogsten per jaar gewonnen, en als gevolg van een uitgebreid staatsstelsel van irrigatie en kanalisatie kon de kwaliteit verbeterd worden. Ongeveer 16% van de totaal-opbrengst ging naar Japan zelf; de rest vond markten in China, de overige buurlanden, een aanzienlijk gedeelte kwam op de wereldmarkt.

De suiker-industrie was denkelijk de hoopvolste op het eiland. Reeds in 1923 waren er ruim 300.000 acres onder het riet gebracht. In 1938 waren er 40 moderne suikerfabrieken en niettemin produceerde de oude bruine-suiker-industrie nog beduidend meer voor eigen en nabije markt dan de wit-suiker-industrie.

Ook de voornaamste tee-landen lagen in het noordwesten. Het product werd zeer gezocht. Het grootste deel van de oogst ging via Japan naar de Verenigde Staten.

Ook de vruchtenteelt voor inmaak en export was in veelbelovende opkomst. De voornaamste vruchten waren bananen, djeroeks, ananassen en longgans.

Bosbouw
=======

De formosaanse bosreserve is nog altijd enorm. Door een zorgzame controle op aankap en een stelselmatige reboisatie, slaagde de regering er in de reserve op peil te houden. Kamfer, dennen en diverse harde soorten waren de voornaamste producten. Vooral belangrijk was de kamferhout-kweek en productie. De bomen beslaan uitgestrekte gebieden en waren tot op 3.500 voet te vinden.
In 1899 stelde de regering een monopolie in op de verwerking van het kamferhout en de kamfer, ten bate van de zich ontwikkelende binnenlandse industrie. Sedert dien echter groeide de vraag naar kamfer in de industriële staten, met name in de V.S., ten behoeve van de celluloïd nijverheid, dat de waarde van het monopolie wel sterk verminderde. Op het ogenblik beheerst Japan de productie van kamfer in de wereld.

Mijnwezen
=========

Goede bunkerkolen en lignieten worden in het noorden, bezuiden Kielung gewonnen. Op de oostkust bij Sjindjo wordt goud in mijnbouw gedolven, terwijl alluviaal goud in enkele rivieren uitgewassen wordt. Inderdaad werd goud van steeds hogere betekenis in de export van Taiwan. In dezelfde streken worden koper, zwavel en granietsteen voor bouwdoeleinden ge-

wonnen

wonnen. Sporadisch wordt petroleum, mede in het noorden, aangetroffen. Reeds begint de formosaanse olie te concurreren met die van Amerika en Sumatra. Zout wordt door verdamping verkregen, is een staatsmonopolie van hoge waarde. Het bevordert de aanraking met de wilde stammen.

De rivieren zijn van weinig betekenis voor het verkeer en de moeilijkheden ter zake van het contact met de schuwe inboorlingen in de oostelijke bergstreken hebben de bevolking samengetrokken in de westelijke vlakte en in het noorden en noord-oosten. Er zijn nu ongeveer 6.500 mijlen goede wegen, en ruim 500 mijlen spoorweg. Voornamelijk dienen deze wegen het handelsverkeer tussen Kielung en Takao. De rest vormt een nog niet voltooide baan, evenwijdig lopende aan de oostkust. Op de hoofdbaan sluiten zanik smalspoor-lijntjes aan ter voorziening in de behoefte van houtaankapp en suikerriet-ondernemingen.

Topografie
==========

De voornaamste plaatsen zijn Taikoku (1923 - 186.000.), Kielung, de voornaamste haven (56.000). Andere min of meer belangrijke plaatsen zijn Tainan (84.000), Kagi (42.000), Takao (40.000), Taitsjoe (38.000) en Sjintsjiku (36.000). Aan de oostkust zijn de voornaamste steden Giram (21.000) en Kaigan (19.000).

Goede havens zijn er weinig. De meeste steenkool, mineralen en kamfer hebben Kielung tot export-haven. Takao voert voornamelijk suiker uit.

Handel
======

De voornaamste mededingers op het gebied van de handel zijn uiteraard Japan en China. Japan's politiek tot steun aan wederkerige handel tussen Taiwan en de overige delen van het keizerrijk heeft de japanse handel sterk gestimuleerd.

In 1923 waren de voornaamste uitvoerproducten gesteld naar de waarde: suiker, vruchten, kool, tee, rijst, goud en vezelstoffen. De totale export vertegenwoordigde een waarde van rond 254 millioen yen, waarvan 211 millioen rechtstreeks naar Japan ging. China, inclusief Hongkong, absorbeerde rond 15 millioen yen; de V.S. en Indonesië rond 7 en 3 millioen. De import bedroeg veel minder. Gerangschikt naar waarde bestond zij uit: bonen, groenten, stro voor vlecht- en matdoeleinden, ijzer, opium, katoenen goederen, hout, tabak. Het totaal bedroeg rond 123 millioen yen, hiervan uit Japan ongeveer 86 millioen yen, uit China, inclusief Hongkong 22 millioen uit de V.S. 6, uit Indonesië 4 millioen yen. Jongere cijfergegevens waren niet beschikbaar.

Etnologie
==========

Interessant zijn de wilde volksstammen, die blijkbaar relaties hebben met Zuid-China en Noord-Indonesië. Zij hebben een donkere huidskleur en lange schedels, maar zijn blijkbaar ingekruist met andere, oosters-aziatische elementen, zelfs van dwerg-stammen met het krulhaar van papua-negroïde stammen. In ontwikkeling en in taal tonen zij verwantschap met de Igorotten van Luzon. Het zijn woeste koppensnellers, hetgeen met de sociale staat der mannen verband houdt, zomede met het huwelijk. Zij hebben leeftijd-graden en matriarchaat. De oorlellen zijn doorboord en uitgerekt. Tatouage wordt toegepast. Als een puberteits-ceremonie worden jongens en meisjes twee bovensnijtanden uitgebroken. Zij hebben hakbouw. De ongehuwde mannen leven in vrijgezellen-huizen; meestal op palen gebouwd. Eigendomsrechten zijn nog uiterst primitief. Door enkele stammen wordt zout als geld gebruikt. Vooroudercultus wordt aangetroffen en de priesteressen zijn voorspelsters en regenverwekkers gebiedsters.

Geschiedenis
==========

Eerst laat hebben de Chinezen zich op Taiwan neergezet. In de 16e eeuw deden Portugezen en Spanjaarden pogingen zich op het eiland te vestigen. In 1624 bouwden de Nederlanders het fort Zeelandia op de oostkust en verbleven er tot 1661. Bij de verovering van China door de Mantsjoes vestigden de aanhangers der Ming-dinastie onder hun leider Ko Sing-a zich op het eiland en verdreven de Nederlanders.

Tegen het einde der 17e eeuw onderwierp zich het chinese deel van Taiwan aan de Mantsjoes en het eiland werd toen geacht deel uit te maken van het chinese rijk. Chinese immigranten kwamen nu in grotere aantallen het eiland binnen. Botsingen met de wilde stammen bleven niet uit.

In 1858 werden twee havens, Taiwan en Tamsoei, voor de buitenlandse handel opengesteld. Christelijke zendelingen kwamen nu ook spoedig. In 1874 volgde een japanse invasie om voldoening af te dwingen voor de moord op de bemanning van een japans schip, dat schipbreuk had geleden. Slechts met heel wat moeite kon een japans-chinese oorlog vermeden worden.

Gedurende de frans-chinese oorlog van 1884-1885 werd door de fransen een gedeelte van het eiland geblokkeerd.

In 1895 werd bij het verdrag van Sjimonoseki Taiwan aan Japan afgestaan. De chinese bevolking kwam hiertegen in opstand en riep een republiek uit. Met geweld onderwierp Japan de rebellen en nam het bezit van het gehele eiland. Verscheidene jaren heeft het geduurd voordat de rust hersteld was.

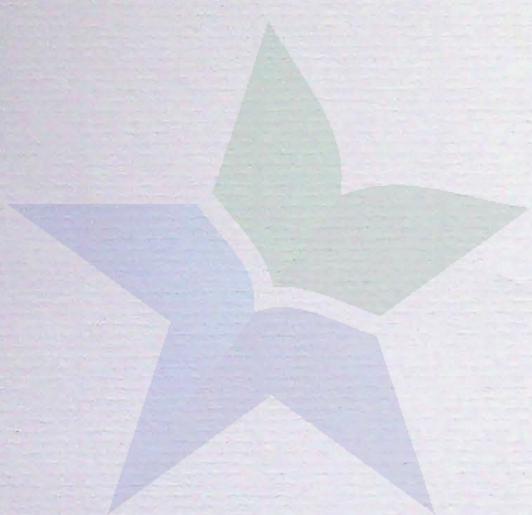

JOKO PRAMONO
TGL : 5-10-15
PARAF : .....

PERPUST.A
DOUW